

Μαζί με τη Βαυαροκρατία στην Ελλάδα εισήχθη (απο τον Joseph Mindler, στενό φίλο του Βαυαρού επινοήσαντος Gabelsberger) το στενογραφικό σύστημα Gabelsberger, το οποίο, καθώς σε άλλη εργασία μου (<http://users.sch.gr/ioakenanid/nosecret.htm>) αναλυτικότερα δείχνω, είναι σύστημα που προήλθε εξ ολοκλήρου απο την εβραϊκή επισεσυρμένη γραφή κ προσαρμόστηκε στις ανάγκες της γερμανικής γλώσσας για την οποία καθιερώθηκε το 1834. (Έπειτα χρησιμοποιήθηκε για άλλες γλώσσες, αλλά όχι για την Αγγλική). Στην Ελλάδα το προσάρμοσαν στην ελληνική γλώσσα. Το σύστημα Gabelsberger, ιδιοφυές για την εποχή του, έχει σήμερα εγκαταλειφθεί απο τις πιο διαδεδομένες γλώσσες, θεωρούμενο ασαφές κ δύσκολο στην ανάγνωση, κ στη θέση του έχουν καθιερωθεί (τουλάχιστον για τα Γαλλικά κ τα Γερμανικά) άλλα συστήματα που εν μέρει μοιάζουν με του Gabelsberger, του οποίου τελειοποίηση αποτελούν καθώς αποδίδουν πρακτικότερα τα φωνήεντα μέσω της επιμήκυνσης κ κλίσης των γραμμάτων (τα οποία έχουν όλα το ίδιο μέγεθος όταν δέν αλλοιώνονται για να δειχθεί το φωνήεντους).

Στην Ελλάδα δέν έχει ευρέως διαδοθεί κανένα άλλο στενογραφικό σύστημα μετά του Gabelsberger, αλλά και τα άλλα που έχουν εισαχθεί, είναι κι αυτά ξενόφερτα κ δημιουργημένα για άλλες γλώσσες, όχι την Ελληνική. Άλλωστε ελάχιστοι Έλληνες σήμερα γνωρίζουν την χρήσιμη κ ωραία τέχνη της στενογραφίας. Αυτό το σύστημα είναι αγαπητό ακόμη και για τα ενδιαφέροντα σχήματα των γραπτών λέξεων.

Για πολλά χρόνια χρησιμοποίησα το σύστημα Gabelsberger για να γράφω Ελληνικά, χωρίς ποτέ να γίνω ταχυγράφος, κ χωρίς ποτέ να νιώσω την ικανοποίηση οτι αυτό το σύστημα, με μικροτροποποιήσεις που του έκανα, μπορεί να αποδώσει με αρκετή σαφήνεια κ ευκολία την ελληνική γλώσσα.

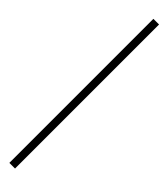

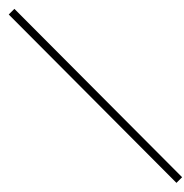

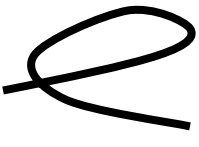
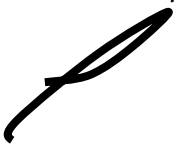

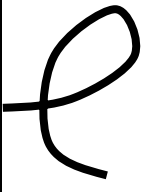

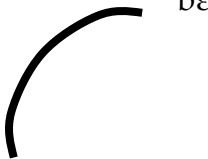

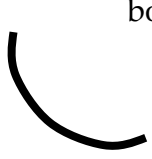

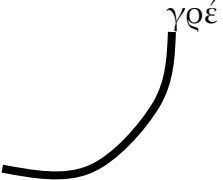

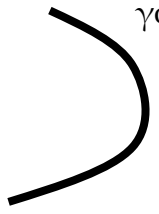
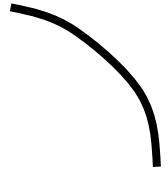

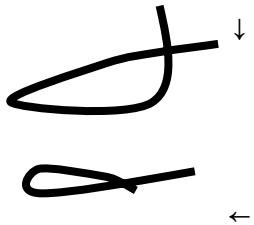

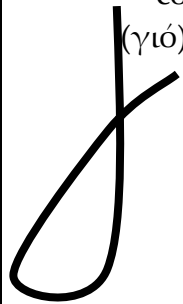

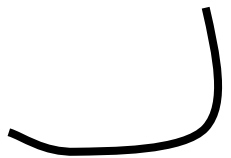
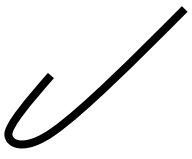

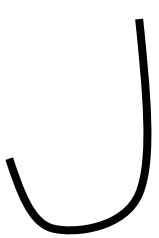
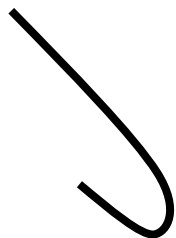

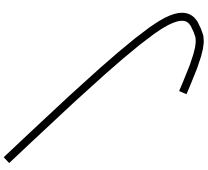

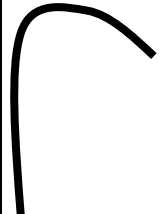
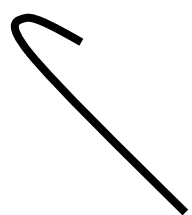
Έτσι τον Αύγουστο – Σεπτέμβριο 2003 δημιούργησα ένα σύστημα πραγματικά ελληνικό του οποίου τα γράμματα προέρχονται όχι απο τα εβραϊκά, ούτε απο τα λατινικά, αλλά απο τα ελληνικά γράμματα όπως η βιασύνη τα απλοποιεί, λαμβάνοντας παράλληλα υπ' όψη τα επιτεύγματα των σημερινών στενογραφικών συστημάτων. Σε μόνο λίγα κ ασυνήθιστα γράμματα εμπνεύστηκα απο γράμματα άλλων γραφών, που κι αυτά όμως θυμίζουν γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου.

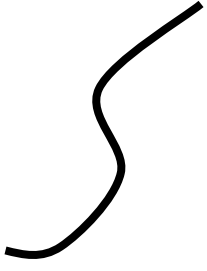

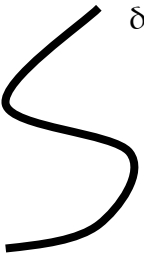
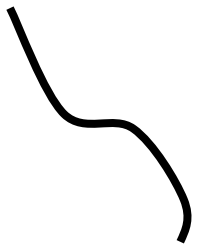

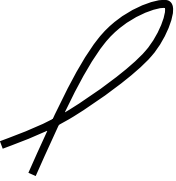

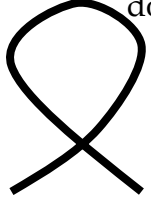
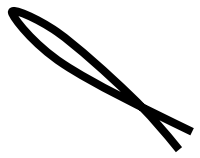

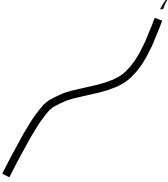

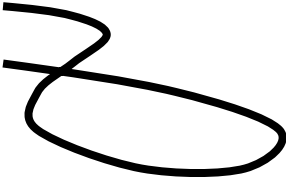
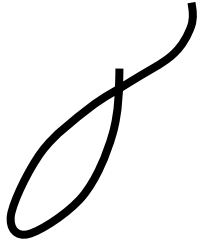

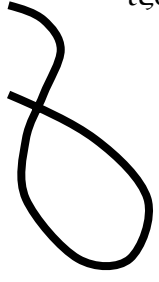
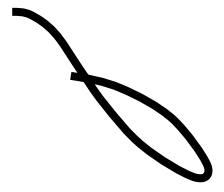

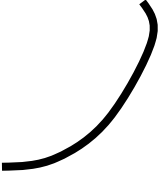

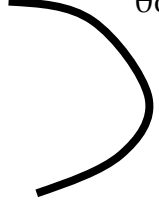
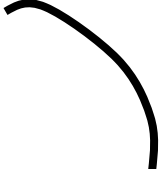

Οι κανόνες διαμορφώθηκαν απο τρόπους που χρησιμοποιούσα για να γράφω γρήγορα με κανονικά γράμματα, ήδη απο το 1981 περίπου. Έτσι, βρίσκω οτι ένα ελληνικό κείμενο είναι πολύ καλά κατανοητό όταν παραλείπονται τα φωνήεντα εκτός απο τα τονιζόμενα κ εκείνα που βρίσκονται στην αρχή λέξης ή μετά απο άλλο φωνήεν. Ενίοτε κ αυτά τα φωνήεντα μπορούν να παραλείπονται.

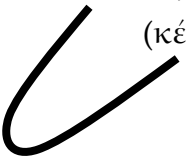

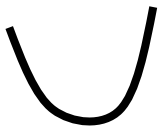

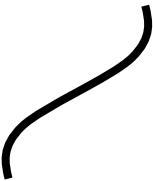

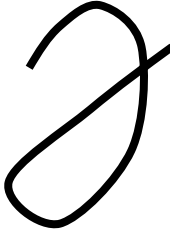
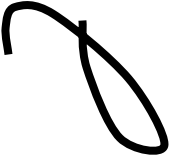

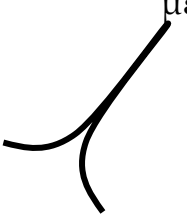
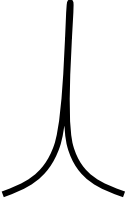

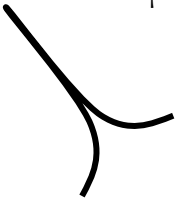

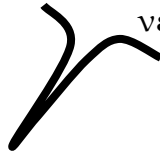
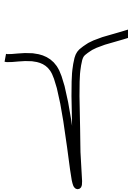
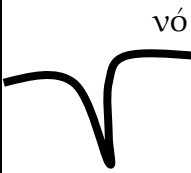

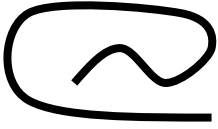

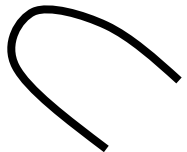

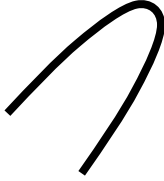

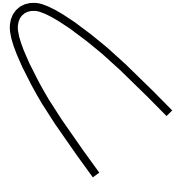
Ωστόσο, τουλάχιστον για έναν που μαθαίνει, το καλύτερο είναι να δηλώνει τα φωνήεντα μόνο όταν τονίζονται, κ όταν δέν έχουν σύμφωνο πριν απο αυτά.

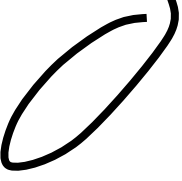

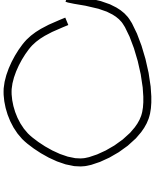
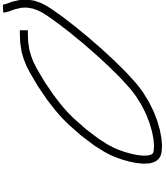

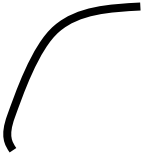

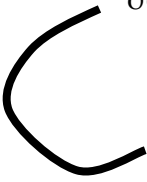
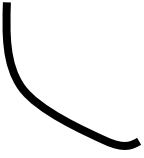

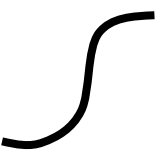

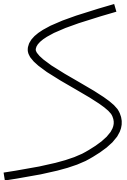
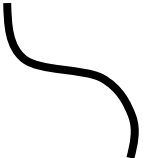

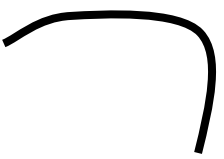
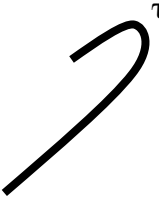

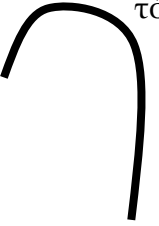
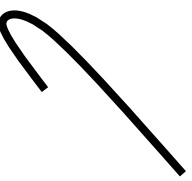

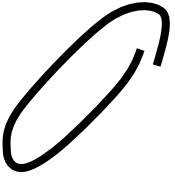

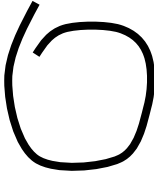
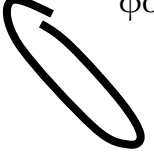

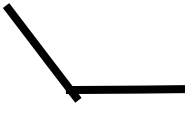
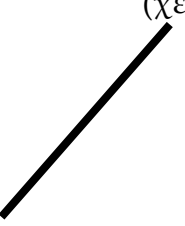

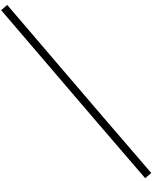

Το σύστημα που προτείνω δίνει τη δυνατότητα να γράφονται κ φωνήεντα άτονα, μέσω «τεντώματος» αλλά χωρίς μεγέθυνση του γράμματος. Κανονικά ένα γράμμα επιμηκύνεται για να δειχθεί οτι φέρει το τάδε τονιζόμενο φωνήεν. Όταν γίνεται στενόμακρο χωρίς να μεγεθύνεται, είναι για να ακολουθεί τη φορά του τονιζόμενου γράμματος της λέξης. Μόνο τα σκέτα ε, ι, και ου μή τονιζόμενα είναι αναγκαίο να γράφονται, όπως στον πίνακα, αλλά πολύ κοντύτερα. Το σκέτο άτονο α θα πρέπει να γράφεται, όμοιο με το τονισμένο ά (το τονισμένο με εντονότερη πίεση του μολυβιού στο χαρτί). Η εντονότερη πίεση του μολυβιού σε αυτό το σύστημα χρησιμεύει μόνο για το τονιζόμενο ά και για τα γράμματα με τονιζόμενο ό, άν και συνήθως αυτά ήδη χαρακτηρίζονται απο μεγέθυνση του γράμματος και δέν είναι απαραίτητη η εντονότερη πίεση του μολυβιού.

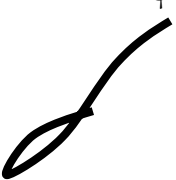

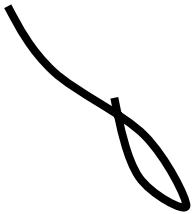
Το τελικό ς και γενικότερα σύμφωνα μή ακολουθούμενα απο φωνήεντα δύνανται να δηλώνονται (άν κ αυτό δέν είναι απαραίτητο) με την ιδιαίτερα έντονη σμίκρυνση του γράμματος. Επίσης το τελικό ς μπορεί να γράφεται ως ένα πολύ μικρό χ.

Χωρίς (τονιζόμενο) φωνήεν	+ ά	+ έ	+ ί	+ ό	+ ού
	 ά → α	 έ ↗	 ί ↑	 ό → ο 	 ού ↗
 β ↺	 βά	 βέ	 βί	 βό	 βού
 b ↑	 bά	 bέ	 bί	 bό	 bou
 γ ↓	 γά	 γέ	 γί	 γό	 γού
 γ ↓	 γά (για) ↓ ←	 γέ (γε)	 γί (γι)	 γό (γιό)	 γού (γιού)
 γ ↓	 γά	 γέ	 γί	 γό	 γού
 γ ↺	 γά (για)	 γέ (γε)	 γί (γι)	 γό (γιό)	 γού (γιού)

<p>δ ↑</p> 	<p>δά</p> 	<p>δέ</p> 	<p>δί</p> 	<p>δό</p> 	<p>δού</p>
<p>d ∪ ∪</p> 	<p>δά</p> 	<p>δέ</p> 	<p>δί</p> 	<p>δό</p> 	<p>δού</p>
<p>λ ↓</p> 	<p>λά</p> 	<p>λέ</p> 	<p>λί</p> 	<p>λό</p> 	<p>λού</p>
<p>τζ ↓</p> 	<p>τζά</p> 	<p>τζέ</p> 	<p>τζί</p> 	<p>τζό</p> 	<p>τζού</p>
<p>h ↓</p> 	<p>há</p> 	<p>hé</p> 	<p>hí</p> 	<p>hó</p> 	<p>hou</p>
<p>θ ↑</p> 	<p>θά</p> 	<p>θέ</p> 	<p>θί</p> 	<p>θό</p> 	<p>θού</p>
<p>j ↑</p> 					

 k →	 κά (κιά)	 κέ (κέ)	 κί (κί)	 κό (κιο)	 κού (κιο)
 q →	 qά (κιά)	 ξέ	 ξί ↑	 qό (κιο)	 qού (κιο)
 ζ ~	 ζά	 ζέ	 ζί	 ζό	 ζού
 μ → ←	 μά	 μέ	 μί	 μό	 μού
 ν → ←	 νά	 νέ	 νί	 νό	 νού
 -ν ↙ ←					
 ξ ↗	 ξά			 ξό	 ξού ~
 π →	 πά	 πέ	 πί	 πό	 πού

 ρ ↺	 ρά	 ρέ	 ρί	 ρό	 ρού
 σ ↓	 σά	 σέ	 σί	 σό	 σου
 τσ ↓	 τσά	 τσέ	 τσί	 τσό	 τσού
 στ ↓	 στά	 στέ	 στί	 στό	 στού
 τ ↓	 τά	 τέ	 τί	 τό	 τού
 w ↘					
 φ ↺	 φά	 φέ	 φί	 φό	 φού
 χ ↘	 χά	 κέ (χέ)	 κί (χί)	 χό	 χού

κ ↓ 	κιά (χιά) 			κός (χιός) 	κούς (χιούς)
ψ ↓ 	ψά 	ψέ 	ψί 	ψό 	ψού

Διευκρινίζεται ότι:

τα b, d, g δέον να χρησιμοποιούνται μόνο σε ξενικής προέλευσης λέξεις κ στην αρχή λέξεων, όπου σαφώς δέν συνοδεύονται απο ερρινοποίηση. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις τα μπ, ντ, γκ γράφονται με το -v (το οποίο σημαίνει ερρινοποίηση της οποίας το ποιόν εξαρτάται απο το σύμφωνο που ακολουθεί) σύν π, τ, κ.

(Δεδομένου οτι στα ελληνικά δέν νοείται φωνήεν ή ρ μετά την ερρινοποίηση, όπου γράφεται κάτι τέτοιο, εννοείται φθόγγος τ ή d ανάμεσα στην ερρινοποίηση και το φωνήεν ή ρ).

Το ħ σημαίνει πρόσθιο ουρανικό ηχηρό τριβόμενο σύμφωνο, όπως προφέρουμε το γ πριν απο πρόσθια φωνήεντα. Για το οπίσθιο ουρανικό γ χρησιμοποιείται άλλο γράμμα.

Το g σημαίνει το οπίσθιο ουρανικό στιγμικό ηχηρό, ενώ το αντίστοιχο πρόσθιο ουρανικό παριστάνεται με c.

Το h σημαίνει την δασεία που δέν προφέρεται πλέον. Είναι ένα απο τα λίγα ιστορικά στοιχεία ορθογραφίας που διατηρείται σε αυτό το σύστημα.

Το j παριστάνει ένα ι δίπλα σε άλλο φωνήεν, ή όποια φωνητική αλλοίωση έμεινε ως ίχνος απο ένα τέτιο ι.

Το k είναι το πρόσθιο, ενώ το q το οπίσθιο ουρανικό. Ξέρω οτι δέν θα συμφωνήσετε πως η διαφορά μεταξύ προσθίων κ οπισθίων ουρανικών (palatals versus velars) είναι φωνημική στη Νέα Ελληνική, πάντως σε αυτό το σύστημα δηλώνεται κ είναι πολύ χρήσιμη για την σαφέστερη ταχυγραφική απόδοση των λέξεων.

Το w βεβαίως δέν είναι φώνημα της Νέας Ελληνικής, χρησιμοποιείται για το υ προφερόμενο σαν β/φ, και για το αρχαίο ελληνικό F, όταν φυσικά ο γραφέας γνωρίζει πού αυτό βρισκόταν.

Το οπίσθιο ουρανικό χ δηλώνεται με χ στον πίνακα, ενώ το αντίστοιχο πρόσθιο δηλώνεται με κ, δηλαδή κo προφέρεται όπως στη λέξη χιόνι.

Η φορά γραφής του κάθε γράμματος δηλώνεται με βελάκι.

Ορισμένα γράμματα διαφοροποιούνται απο άλλα μόνο μέσω της φοράς γραφής. Καί το ρ καί το φ είναι κυκλάκι, το φ κατα τη φορά των δεικτών του ρολογιού, το ρ αντίθετα.

Τα μ, ν και d δύνανται να γράφονται είτε προς τα δεξιά είτε προς τα αριστερά, ανάλογα με το πώς βολεύει στη λέξη, προπαντός ανάλογα με το πώς γράφεται το προηγούμενο εκάστοτε γράμμα.

Ειδικά σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο ελληνικό σύστημα Gabelsberger για την απόδοση συνηθισμένων λέξεων, καταλήξεων και προθεμάτων, μπορούν να διατηρηθούν κ στο προτεινόμενο σύστημα.

Αν κ δέν το έχω συνηθίσει τόσο ωστε να λέγομαι στενογράφος, έχω πρακτικά δοκιμάσει το σύστημα κ μέσω πρακτικής εμπειρίας το έχω διαμορφώσει ωστε να εξυπηρετεί κατα τον καλύτερο τρόπο την νεοελληνική γλώσσα. Ευχήμου είναι να εφαρμόζεται ανα το πανελλήνιο.

Στο Gabelsberger όπως κ σε όλα τα στενογραφικά συστήματα χρησιμοποιούνται ειδικές συντομογραφίες καταλήξεων, προθεμάτων, κ ολόκληρων λέξεων. Τέτιες συντομογραφίες άλλες πήρα απο το εξελληνισμένο Gabelsberger κ άλλες επινόησα, είναι οι εξής:

Ολόκληρη λέξη	Πρίν απο τη λέξη	Μετά τη λέξη	Σημασία
!	!	!	κύρι(ος)
;	;	;	ποι(ός)
?			γιατί
- (α) κάτω	- (α) κάτω		απο
- (α) πάνω	- (α) απο πάνω		ανα
		- (α)	-θουν
ο (κυκλάκι)	ο (κυκλάκι)		περι
⊃ (σ+γ)	⊃ (σ+γ)		αμφι
∕ (↗)	∕ (↗)		αντι
= κάτω	= κάτω	= κάτω	κατα
μικρό ε+ρ	μικρό ε+ρ		υπερ
π κάτω	π απο κάτω		υπο
π πάνω	π απο πάνω		επι
		π (κάτω)	-ποίηση, -ποιώ
:	:	:	δια
ϝ	ϝ (ανάποδο d)		συν
		ϝ (ανάποδο d)	-σύνη (π.χ. δικαιοσύνη)
	(δύο κάθετες γραμμούλες)	(δύο κάθετες γραμμούλες)	παρα
πολύ μικρό γ	πολύ μικρό γ		μετα
		πολύ μικρό γ	-ματα
πολύ μικρό >	πολύ μικρό >	πολύ μικρό >	προ
οριζοντίως επιμηκυμένο >	οριζοντίως επιμηκυμένο >	οριζοντίως επιμηκυμένο >	προς
		πολύ μικρό <	-μα
μικρό 6	μικρό 6		εξ-
∕	∕		εκ
.	. (τελείτσα)		αυτ(ο)
	μικρό λ	μικρό λ	αλληλο-
		τελείτσα δίπλα	-ικ(ό)
		τελείτσα απο κάτω	-τικ(ό)
		τελείτσα απο πάνω	-μ(ός)
		.. απο πάνω	-μότητα (π.χ. χρησι-μότητα)
		.. δίπλα	-ικότητα (π.χ. προσωπ-ικότητα)
		.. απο κάτω	-τικότητα (π.χ. πραγματικότητα)
		ο	ότητα (π.χ. θεότητα)
		οξεία (πάνω)	υπερθετικός βαθμός του επιθέτου
		βαρεία πάνω	συγκριτικός βαθμός του επιθέτου

		βαρεία κάτω	-με(ν)
		\ κάτω	-μαστε
		οξεία κάτω	-(ίζ)ονται
		μικρή γραμμούλα που τέμνει	-μεν(ο), -όμεν(ο)

Συμπλέγματα συμφώνων ακολουθούμενα απο τονιζόμενο φωνήεν: σε αυτές τις περιπτώσεις συνηθίζω να γράφω τα δύο (ή περισσότερα) σύμφωνα απλά (όπως στην 1^η στήλη) και μετά απο αυτά το τονιζόμενο φωνήεν μόνοτου. Παράδειγμα: τ+ρ+ό+π+ς =τρόπος, τρόπους. Για «κρέας» γράφουμε ς+ρ+έ+α+ς, ενώ για «κουρέας»: ς+ρέ+α+ς. Έτσι γίνεται διαφοροποίηση αρκετών λέξεων.

Ειδικά για το σύμπλεγμα χρ, μπορούμε να χρησιμοποιούμε ειδικό γράμμα (ligatura), που είναι το χ με το ρ στη μέσητου, ως εξής:

χρ	χρά	χρέ	χρό	χρού
			χρί	

Είναι πρακτικότερο το μέν ρά να γράφεται προς τα αριστερά, το δέ φά προς τα δεξιά, τα μέν φέ, φί, φού, φό προς τα πάνω, τα δέ: ρέ, ρί, ρού, ρό προς τα κάτω.

Το h χρησιμοποιείται μόνο στην αρχή ελληνικών λέξεων (ως δασυνόμενο φωνήεν), οπότε μπορεί κάλλιστα και πολύ πρακτικά να χρησιμοποιηθεί για το j εκτός απο την αρχή λέξης, κ προπάντων για το j + τονιζόμενο φωνήεν.

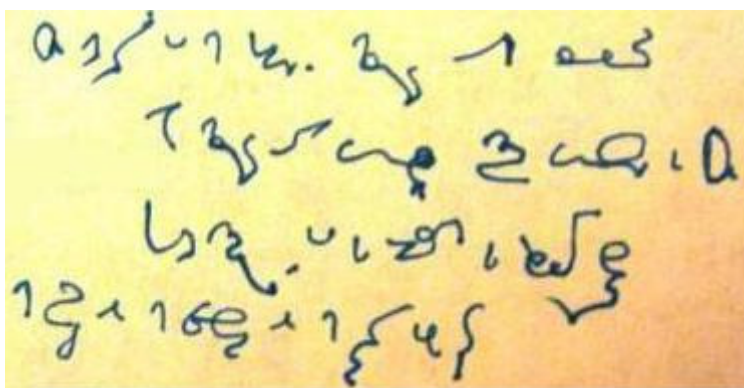
Η οριζόντια επιμήκυνση μερικών γραμμών (για να δειχθεί οτι έχουν τονιζόμενο á) μπορεί να γίνει και με άλλον τρόπο, παράδειγμα

αντί για

(δά).

: Εδώ δίνω δύο μικρά δείγματα χρήσης του συστήματος: δύο τετράστιχα ποιήματαμου στον λίγο κενό χώρο μεταξύ γραμμών σε ένα τυπωμένο χαρτί

